

Agenda – Y Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol a Chymunedau

---

Lleoliad:	I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:
Ystafell Bwyllgora 4 – Tŷ Hywel	Jon Antoniazzi
Dyddiad: Dydd Iau, 15 Medi 2016	Clerc y Pwyllgor
Amser: 09.00	0300 200 6565
	SeneddCymunedau@cynulliad.cymru

Rhag-gyfarfod anffurfiol 09.00 – 09.15

Cyhoedd

1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datgan buddiannau

2 Papurau i'w nodi

Y Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol a Chymunedau – Blaenraglen waith

Llythyr gan y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol ynghylch cylch gwaith dros dro'r Pwyllgor

(Tudalennau 1 – 5)

Llythyr gan y Pwyllgor Cyllid ynghylch cyllideb ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2017–18

(Tudalennau 6 – 8)

Llythyr gan y Llywydd ynghylch datganiadau Pwyllgor yn y Cyfarfod Llawn

(Tudalennau 9 – 10)

Llythyr gan y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol ynghylch Bil Cymru

(Tudalennau 11 – 32)

3 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 i benderfynu gwahardd y cyhoedd o weddill y cyfarfod

Er mwyn ystyried:

- Bil Cymru Llywodraeth y DU

Preifat

4 Craffu ar Fil Cymru Llywodraeth y DU

(09.15 – 10.10)

(Tudalennau 33 – 77)

5 Ymgynghoriad Ymchwiliad ôl-ddeddfwriaethol i Ddeddf Trais yn erbyn Menywod, Cam–drin Domestig a Thrais Rhywiol (Cymru) 2015 – Diweddariad a’r Camau Nesaf

(10.10 – 10.20)

(Tudalennau 78 – 79)

Ar ôl i’r cyfarfod ffurfiol ddod i ben, bydd Aelodau’n cwrdd â rhanddeiliad sydd wedi cael gwahoddiad i drafod cylch gwaith a blaenoriaethau Ysgrifennydd y Cabinet dros Gymunedau a Phlant (10.30 – 12.30)

Meeting date: 15 September 2016

Papur 1 – Forward Work Programme

Forward Work Programme for autumn term

<p>15.09.16 Thursday</p>	<p>Consideration of Wales Bill (private) Post legislative scrutiny work on the Violence against Women, Domestic Abuse and Sexual Violence (Wales) Act 2015 – Update and next steps (private) Stakeholder panels – Discuss remit and priorities of Cabinet Secretary for Communities and Children (by invitation)</p>
<p>21.09.16 Wednesday</p>	<p>Cabinet Secretary for Communities and Children – Discussion of priorities Minister for Lifelong Learning and Welsh Language – Role and priorities of the Ministerial Taskforce for the Valleys</p>
<p>29.09.16 Thursday</p>	<p>Strategic planning and inquiry scoping (private)</p>
<p>05.10.16 Wednesday</p>	<p>Post legislative scrutiny work on the Violence against Women, Domestic Abuse and Sexual Violence (Wales) Act 2015– <i>Informal meetings with survivors (TBC)</i></p>
<p>13.10.16 Thursday</p>	<p>Post legislative scrutiny work on the Violence against Women, Domestic Abuse and Sexual Violence (Wales) Act 2015 – Oral evidence session (witnesses to be agreed)</p>

19.10.16 Wednesday	<p>Post legislative scrutiny work on the Violence against Women, Domestic Abuse and Sexual Violence (Wales) Act 2015 –</p> <ul style="list-style-type: none"> • National Adviser for Violence against Women, Domestic Abuse and Sexual Violence • Cabinet Secretary for Communities and Children
Half term recess	
03.11.16 Thursday	<p>Scrutiny of Welsh Government draft budget 2017–18 –</p> <p>Cabinet Secretary for Finance and Local Government (<i>TBC</i>)</p>
09.11.16 Wednesday	<p>Scrutiny of Welsh Government draft budget 2017–18 –</p> <p>Cabinet Secretary for Communities and Children (<i>TBC</i>)</p>
17.11.16 Thursday	<i>TBC</i>
23.11.16 Wednesday	<i>TBC</i>
01.12.16 Thursday	<i>TBC</i>
07.12.16 Wednesday	<i>TBC</i>
15.12.16 Thursday	<i>TBC</i>
Christmas recess	

Cadeirydd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Cadeirydd y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig
Cadeirydd y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol
Cadeirydd Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu
Cadeirydd Pwyllgor yr Economi, Seilwaith a Sgiliau
Cadeirydd y Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol a Chymunedau
Cadeirydd y Pwyllgor Cyllid
Cadeirydd y Pwyllgor Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Chwaraeon
Cadeirydd y Pwyllgor Deisebau
Cadeirydd y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

25 Awst 2016

Annwyl Gadeiryddion y Pwyllgorau,

Y goblygiadau i Gymru oherwydd i'r DU benderfynu gadael yr Undeb Ewropeaidd

Fel y gwyddoch, sefydlwyd pwyllgor polisi a deddfwriaeth ychwanegol i leihau'r pwysau ar bwyllgorau eraill ac i graffu ar faterion eraill sydd o bwys i'r cyhoedd.

Gwnaeth y Rheolwyr Busnes ailystyried cylch gwaith y pwyllgor hwn yn sgil canlyniad Refferendwm yr UE, gan gytuno y dylai flaenoriaethu gwaith ar yr effaith y bydd gadael yr UE yn ei chael ar Gymru.

O ganlyniad, newidiwyd ei enw i'r Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol ('y Pwyllgor Materion Allanol').

Hoffwn dynnu eich sylw at y cylch gwaith dros dro a gynigir gan y Pwyllgor Busnes ar gyfer y Pwyllgor Materion Allanol:

1. Archwilio'r goblygiadau i Gymru oherwydd i'r Deyrnas Unedig benderfynu gadael yr Undeb Ewropeaidd a sicrhau bod buddiannau Cymru yn cael eu diogelu yn ystod y broses adael, mewn unrhyw berthynas newydd â'r UE ac yn

nhrefniadau gwledydd y DU ar ôl gadael ar gyfer materion perthnasol o ran polisi, cyllid a deddfwriaeth.

2. Cydlynu gweithgarwch ar draws pwyllgorau'r Cynulliad mewn perthynas â phwynt 1 uchod.
3. Cyflawni swyddogaethau'r pwyllgor cyfrifol fel y'u nodir yn Rheolau Sefydlog 21.8 i 21.11.
4. Ystyried unrhyw fater arall, gan gynnwys deddfwriaeth, a gyfeirir ato gan y Pwyllgor Busnes.

Mae rhagor o wybodaeth yn adroddiad y Pwyllgor Busnes ar ddiwygio cylch gwaith y Pwyllgor, sydd wedi'i amgáu gyda'r llythyr hwn.

Bydd y Pwyllgor Busnes yn cyflwyno cynnig i ddiwygio cylch gwaith y Pwyllgor Materion Allanol yn ffurfiol er mwyn i'r Cynulliad gytuno arno ddydd Mercher 14 Medi 2016.

Bydd angen i ni arfer dull cydlynol wrth i wahanol bwyllgorau'r Cynulliad graffu ar y materion hyn.

Byddwn yn ddiolchgar pe gallech nodi a yw eich pwyllgor yn bwriadu gwneud unrhyw waith sy'n ymwneud ag ymadawiad y Deyrnas Unedig â'r UE, neu unrhyw agwedd arall ar ein cylch gwaith. Hoffwn hefyd gynnig gwahoddiad agored i chi fynychu unrhyw gyfarfod o'r Pwyllgor Materion Allanol sy'n ymwneud â materion sy'n rhan o gylch gwaith eich pwyllgor chi.

Rwy'n edrych ymlaen at ddatblygu perthynas waith adeiladol â chi wrth i'r gwaith pwysig hwn fynd yn ei flaen.

Yn gywir,

David Rees AC
Cadeirydd

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu'n Saesneg.
We welcome correspondence in Welsh or English.

Adroddiad y Pwyllgor Busnes ar adolygu cylch gwaith y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol

Diben y Pwyllgor

Bydd angen i'r Pwyllgor sicrhau bod buddiannau Cymru yn cael eu diogelu mewn trafodaethau a phenderfyniadau ynghylch:

- penderfyniad y DU i adael yr Undeb Ewropeaidd;
- perthynas y DU â'r Undeb Ewropeaidd yn y dyfodol; a'r
- trefniadau o fewn y DU ar ôl gadael yr UE o ran polisiau, cyllid a deddfwriaeth sy'n deillio o'r Undeb Ewropeaidd.

Yn gryno, mae'r gwaith hwn yn ymwneud â thri lle sy'n ddibynnol ar ei gilydd: Caerdydd, Llundain a Brwsel.

Y camau gweithredu

Gellid gweithredu mewn cyfres o gamau graddol, fel a ganlyn:

Deall y goblygiadau – Asesiad cynhwysfawr o'r goblygiadau i Gymru o ran polisi, arian, deddfwriaeth a'r cyfansoddiad. Defnyddio arbenigedd y Comisiwn a'r Llywodraeth, ac arbenigedd o'r sector academiaidd a'r trydydd sector i gyflawni hyn. Gallai gynnull panel arbenigol i gynorthwyo â'r agwedd hon ar ei waith.

Deall y camau ymarferol – Pan fydd maint a manylion y goblygiadau yn ddealladwy, gallai'r Pwyllgor edrych ar yr hyn sydd angen ei wneud i sicrhau bod buddiannau Cymru'n cael eu cynrychioli'n ddigonol ac y gweithredir arnynt yn ystod y trafodaethau i adael yr UE. I wneud hynny, byddai'n craffu ar strategaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer rheoli'r broses hon a byddai hefyd, os oes angen, yn argymhell dulliau amgen.

Deall buddiannau Cymru – Gallai'r Pwyllgor fod â rhan gadarnhaol o ran bod yn llwyfan ar gyfer deialog rhwng y rhanddeiliaid a'r trafodaethau gadael, gan sicrhau y caiff safbwyntiau'r rhanddeiliaid eu clywed, a rhoi gwybod, at ddibenion craffu, am y rhai sy'n ymwneud â'r trafodaethau. Yn ogystal, gall fwydo cynnydd yn ôl wrth i'r trafodaethau fynd rhagddynt a gallai hynny

helpu i sicrhau bod y rhanddeiliaid yn dal i gael eu cynnwys a bod y Cynulliad ar y blaen o ran cynrychioli pobl Cymru.

Dwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif – Gallai'r Pwyllgor ddefnyddio'r wybodaeth a gafodd yng nghyfnodau cynharaf ei waith i graffu ar waith Llywodraeth Cymru a dylanwadu ar y broses adael.

Drwyddi draw, byddai'r sylw ar sicrhau'r canlyniad gorau posibl i bobl Cymru.

Lle bo pwyllgor yn gallu cefnogi Llywodraeth Cymru, gallai'r gymeradwyaeth drawsbleidiol hon gryfhau sefyllfa Cymru. Os bydd pwyllgor yn gwneud beirniadaeth adeiladol, gallai hyn hefyd gryfhau'r posibilrwydd o ganlyniadau cadarnhaol ar gyfer Cymru os bydd Llywodraeth Cymru yn gweithredu arnynt.

Gallai'r gwaith i ddeall y goblygiadau ac i gynnwys rhanddeiliaid ddechrau ar unwaith. Mae'n gyfle i wneud y Cynulliad yn fforwm i drafod materion sy'n benodol i Gymru o ran ymadawiad y DU o'r UE.

Bydd pwyllgorau eraill yn awyddus i archwilio goblygiadau'r trafodaethau ar gyfer polisi domestig. Gallai'r pwyllgor hwn gydlynu'r gwaith hwnnw a defnyddio hynny i ategu ei waith ei hun (yn hytrach na dyblygu). Noda'r Pwyllgor Busnes y bydd Fforwm y Cadeiryddion yn trafod hyn yn ystod tymor yr hydref.

Er mwyn cael y wybodaeth sydd ei hangen ar gyfer y gwaith hwn, bydd angen i'r Pwyllgor (a'r Cadeirydd yn benodol) sicrhau ei fod yn cael ei gynnwys mewn rhwydweithiau rhyngseneddol megis fforwm EC–UK, bod ganddo ddealltwriaeth drylwyr o'r hyn sy'n digwydd ym Mrwsel ac yn Llundain a'i fod mewn sefyllfa i ymateb yn rhwydd a chyflym wrth i bethau ddatblygu.

Gallai'r Pwyllgor Busnes ystyried a ddylai fod yn ofynnol i'r Pwyllgor hwn roi adroddiad i'r Cynulliad yn rheolaidd.

Deddfwriaeth Ychwanegol

Gallai'r Pwyllgor hwn graffu ar deddfwriaeth, mewn unrhyw faes pwnc a gyfeirir ato gan y Pwyllgor Busnes, os nad oes digon o gapasiti i graffu ar y deddfwriaeth honno o fewn strwythur presennol y pwyllgorau.

Byddai hefyd yn rhesymegol i roi'r cyfrifoldebau am deddfwriaeth ddrafft yr Undeb Ewropeaidd i'r Pwyllgor hwn. Ar hyn o bryd mae'n rhan o waith y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol.

Nid oes dim i atal y Pwyllgor Busnes rhag adolygu'r trefniadau hyn yn y dyfodol.

Cylch gwaith diwygiedig a gynigir gan y Pwyllgor Busnes i'r Cynulliad

Mae'r Pwyllgor Busnes yn cynnig y cylch gwaith a ganlyn:

1. Archwilio'r goblygiadau i Gymru oherwydd i'r Deyrnas Unedig adael yr Undeb Ewropeaidd, a sicrhau bod buddiannau Cymru yn cael eu diogelu yn ystod y broses adael, mewn unrhyw berthynas newydd â'r Undeb Ewropeaidd ac yn y trefniadau o fewn y DU ar ôl gadael ar gyfer yr agweddau perthnasol ar bolisi, cyllid a deddfwriaeth.
2. Cydlynu gweithgareddau ar draws pwyllgorau'r Cynulliad mewn perthynas â phwynt 1 uchod.
3. Cyflawni swyddogaethau'r pwyllgor cyfrifol fel y'u nodir yn Rheolau Sefydlog 21.8 i 21.11.
4. Ystyried unrhyw fater arall, gan gynnwys deddfwriaeth, a gyfeirir ato gan y Pwyllgor Busnes.

Bydd angen newid cyfatebol hefyd i gylich gwaith y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol.

Item 2.3

Cadeirydd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Cadeirydd y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig
Cadeirydd Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu
Cadeirydd Pwyllgor yr Economi, Seilwaith a Sgiliau
Cadeirydd y Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol a Chymunedau
Cadeirydd y Pwyllgor Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Chwaraeon

Y Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol a Chymunedau
Equality, Local Government and Communities Committee
ELGC(5)-03-16 Papur 3 / Paper 3

18 Gorffennaf 2016

Annwyl Gadeiryddion y Pwyllgorau

Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru ar gyfer 2017-18

Yn ein cyfarfod ar 14 Gorffennaf, cytunodd y Pwyllgor Cyllid ar y ffordd orau o graffu ar y gyllideb. Rwy'n ysgrifennu at holl Gadeiryddion y Pwyllgorau i rannu ein syniadau ac i annog eich pwyllgorau i ystyried sut y gallant gyfrannu at gyflawni'r gwaith craffu mwyaf rhesymegol ac effeithiol ar gynlluniau gwariant y Llywodraeth.

Rhoi sylw i'r gyllideb

Yn y Pedwerydd Cynulliad cytunodd yr holl Bwyllgorau i fabwysiadu dull cydgysylltiedig ar gyfer craffu ar y gyllideb yn seiliedig ar y perfformiad a'r canlyniadau sydd i'w sicrhau gyda'r adnoddau sydd ar gael, a'r blaenoriaethau a nodwyd gan y cyhoedd yn gyffredinol (yn seiliedig ar adborth o waith ymgysylltu).

Roedd y dull hwn yn ymwneud â'r pedair egwyddor o ran craffu ariannol, sef: fforddiadwyedd, blaenoriaethu, gwerth am arian a phroses. Defnyddiwyd yr egwyddorion hyn yn sail i holl bapurau briffio, sesiynau tystiolaeth ac adroddiadau'r Pwyllgor. Yr egwyddorion yw:

- **Fforddiadwyedd** – edrych ar y darlun mawr o ran cyfanswm y refeniw a gwariant, ac a oes cydbwysedd priodol;
- **Blaenoriaethu** – a yw'r dyraniadau wedi'u rhannu rhwng sectorau/rhaglenni gwahanol mewn ffordd resymol y gellir ei chyfiawnhau?
- **Gwerth am arian** – yn y bôn, a yw cyrff cyhoeddus yn gwario eu dyraniadau yn dda – economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd (hynny yw, canlyniadau; a
- **Phrosesau'r gyllideb** – a ydynt yn effeithiol ac yn hygyrch ac a oes integreiddio rhwng cynllunio corfforaethol a chynllunio gwasanaethau, a rheoli perfformiad a rheoli ariannol?

Rydym wedi nodi nifer o feysydd yr hoffem weld y gwaith craffu yn canolbwyntio arnynt, sef:

- *Dull gweithredu o ran gwariant ataliol, a sut y cynrychiolir hwn wrth ddyrannu adnoddau (Gwariant ataliol = gwariant sy'n canolbwyntio ar atal problemau a lliniaru'r galw am wasanaethau yn y dyfodol, drwy ymyrryd yn gynnar).*
- *Polisiâu Llywodraeth Cymru i leihau tlodi, lliniaru effeithiau diwygio lles a pharatoi ar gyfer poblogaeth sy'n heneiddio*
- *Cynaliadwyedd gwasanaethau cyhoeddus, arloesi a thrawsnewid gwasanaethau*
- *Trefniadau ariannol byrddau iechyd lleol*
- *Paratoi i'r DU adael yr UE*
- *Cyllidebu carbon isel a pharatoi ar gyfer Deddf Cenedlaethau'r Dyfodol*
- *Paratoi ar gyfer effaith y datganoli pellach sy'n rhan o Fil Cymru*
- *Effaith rhaglen ddeddfwriaethol Llywodraeth Cymru ac a oes digon o adnoddau ar gyfer ei rhoi ar waith.*
- *Craffu ar y Gymraeg, cydraddoldeb a chynaliadwyedd.*

Anogir chi i ddefnyddio rhai o'r meysydd hyn fel ffocws eich gwaith craffu ar y gyllideb.

Ymgynghoriad drafft y gyllideb

Fel yn y gorffennol, rydym yn ymgynghori yn ystod toriad yr haf. Hefyd, rydym yn bwriadu cael math o 'sgwrs ar y cyfryngau cymdeithasol' pan fydd y gyllideb ddrafft wedi'i chyhoeddi, a fydd yn galluogi rhanddeiliaid i fynegi barn ychwanegol

ar y ffigurau a gyhoeddir o fewn y gyllideb ddrafft. Rydym yn eich gwahodd i dynnu sylw'ch rhanddeiliaid at ein hymgyngoriad.

Amserlen

Fel y gwyddoch erbyn hyn, mae'r dyddiadau ar gyfer y gyllideb ddrafft bellach wedi'u cytuno fel a ganlyn:

- Gosod y Gyllideb Ddrafft - 18 Hydref
- Y dyddiad cau i'r Pwyllgor Cyllid gyflwyno adroddiad - 29 Tachwedd (5 wythnos eistedd/6 wythnos i gyd)
- *Y ddadl ar y Gyllideb Ddrafft - 6 Rhagfyr*
- Cyflwyno Cynnig y Gyllideb Flynyddol - 20 Rhagfyr

Yn unol â Rheol Sefydlog 20.10, os bydd eich Pwyllgor am gyflwyno adroddiad ar y gyllideb, byddai'n dda cael yr ymateb erbyn dydd Gwener 18 Tachwedd.

Yn olaf, os oes gennych unrhyw gwestiynau am unrhyw agwedd ar broses y gyllideb ddrafft, mae croeso i chi gysylltu â mi neu Bethan Davies, Clerc y Pwyllgor Cyllid ar 0300 200 6372, neu Bethan.Davies@Cynulliad.Cymru .

Yn gywir

Simon Thomas

Cadeirydd

Cadeiryddion y Pwyllgorau
Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd
CF99 1NA

21 Gorffennaf 2016

Annwyl Gadeirydd

Datganiadau Pwyllgor yn y Cyfarfod Llawn

Yn ystod yr wythnosau diwethaf, mae'r Pwyllgor Busnes wedi dechrau trafod sut y gellir sicrhau mwy o amrywiaeth yn ystod amser y Cynulliad yn y Cyfarfod Llawn. Ysgogwyd hyn yn rhannol gan adroddiad etifeddiaeth Pwyllgor Busnes y Pedwerydd Cynulliad, a oedd yn cynnwys yr argymhelliad a ganlyn:

“Dylai'r Pwyllgor Busnes newydd ystyried amserlennu busnes mwy amrywiol yn ystod amser nad yw ar gyfer y Llywodraeth, gan gynnwys mwy o fusnes pwyllgorau i wella integreiddio rhwng y Cyfarfod Llawn a'r pwyllgorau. Gallai mathau o fusnes gynnwys, er enghraifft, datganiadau ar ddechrau ymchwiliadau pwyllgor, adroddiadau blynyddol gan bwyllgorau, pynciau dadleuon a ddewisir gan bobl ifanc a rhanddeiliaid eraill, a chyfres o ddadleuon ar thema benodol.”

Rwy'n rhannu'r farn y gellir defnyddio amser yn y Cyfarfod Llawn yn fwy effeithiol. Yn ystod tymor yr hydref, byddaf yn cyflwyno cynigion i Reolwyr Busnes eu hystyried, gyda'r bwriad o ehangu ar gyfleoedd i Aelodau graffu ar y Llywodraeth a chynrychioli eu hetholwyr.

Fodd bynnag, mae'r Pwyllgor Busnes wedi gwneud penderfyniad cynnar y byddai'n hoffi gweld mwy o integreiddio rhwng y Cyfarfod Llawn a gwaith y pwyllgorau, ac mai un ffordd o wneud hynny fyddai galw ar Gadeiryddion pwyllgorau i wneud datganiadau yn y Cyfarfod Llawn o bryd i'w gilydd ynghylch gwaith a blaenoriaethau eu pwyllgorau. Er mai rôl i'r Cadeiryddion, mewn ymgynghoriad â'u pwyllgorau, yw penderfynu pryd yr hoffent wneud datganiad, mae'r cyfleoedd yr hoffem eu hannog yn y lle cyntaf yn cynnwys dechrau ymchwiliadau, o bosibl er

mwyn helpu i lywio gwaith y pwyllgor, ar ôl gorffen gwaith dilynol, neu pan fydd pwyllgor yn ystyried ei raglen waith ar gyfer y cyfnod sydd i ddod.

Credwn y byddai datganiadau o'r fath yn adnodd defnyddiol i godi proffil gwaith pwyllgorau ymysg Aelodau eraill a'r cyhoedd yn fwy cyffredinol, ac yn caniatáu mwy o ymgysylltiad ag ymchwiliadau'r Pwyllgor, a dealltwriaeth o'r ymchwiliadau hyn, gan y rhai nad ydynt yn gysylltiedig â hwy yn uniongyrchol. Os defnyddir y datganiadau hyn mewn modd priodol, rydym yn hyderus y gallai datganiadau o'r fath, a'r ymatebion iddynt, fod yn ddull gwerthfawr o lywio gwaith a blaenoriaethau'r pwyllgorau. Byddai diben y datganiadau hyn, felly, yn wahanol i ddiben y dadleuon ar adroddiadau pwyllgor, sy'n nodwedd gyfarwydd o fusnes y Cynulliad yr ydym am iddi barhau.

Mae'r Pwyllgor Busnes yn cyfarfod bob wythnos i gytuno ar drefn busnes y Cynulliad, ac er y gellir gwneud datganiadau heb rybudd gyda fy nghaniatâd, byddem fel arfer yn disgwyl i unrhyw gais i neilltuo amser ddod i law o leiaf wythnos cyn gwneud y datganiad er mwyn i'r eitem ymddangos ar y Datganiad a Chyhoeddiad Busnes.

Byddwn yn ddiolchgar pe baech yn ystyried sut y gallech chi a'ch Pwyllgor ddefnyddio datganiadau mewn Cyfarfod Llawn, a byddwn yn eich annog i gynnig datganiadau yn y dyfodol agos. Yr wyf yn ymwybodol bod nifer o bwyllgorau yn lansio ymchwiliadau newydd ac yn penderfynu ar flaenoriaethau ar gyfer tymor yr hydref, felly mae'r cyfnod i ddod yn cynnig cyfle perffaith i dreialu datganiadau pwyllgor. Gobeithiaf y gallwch chwarae eich rhan mewn sicrhau llwyddiant y fenter hon.

Elin Jones AC, Llywydd y Cynulliad
Cadeirydd y Pwyllgor Busnes

Cadeirydd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Cadeirydd y Pwyllgor Newid Hinsawdd, Amgylchedd a Materion Gwledig
Cadeirydd y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol
Cadeirydd Pwyllgor Diwylliant, y Gymraeg a Chyfathrebu
Cadeirydd Pwyllgor yr Economi, Seilwaith a Sgiliau
Cadeirydd y Pwyllgor Cydraddoldeb, Llywodraeth Leol a Chymunedau
Cadeirydd y Pwyllgor Cyllid
Cadeirydd y Pwyllgor Iechyd, Gofal Cymdeithasol a Chwaraeon
Cadeirydd y Pwyllgor Deisebau
Cadeirydd y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus

25 Awst 2016

Annwyl Gadeiryddion y Pwyllgorau,

Y goblygiadau i Gymru oherwydd i'r DU benderfynu gadael yr Undeb Ewropeaidd

Fel y gwyddoch, sefydlwyd pwyllgor polisi a deddfwriaeth ychwanegol i leihau'r pwysau ar bwyllgorau eraill ac i graffu ar faterion eraill sydd o bwys i'r cyhoedd.

Gwnaeth y Rheolwyr Busnes ailystyried cylch gwaith y pwyllgor hwn yn sgil canlyniad Refferendwm yr UE, gan gytuno y dylai flaenoriaethu gwaith ar yr effaith y bydd gadael yr UE yn ei chael ar Gymru.

O ganlyniad, newidiwyd ei enw i'r Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol ('y Pwyllgor Materion Allanol').

Hoffwn dynnu eich sylw at y cylch gwaith dros dro a gynigir gan y Pwyllgor Busnes ar gyfer y Pwyllgor Materion Allanol:

1. Archwilio'r goblygiadau i Gymru oherwydd i'r Deyrnas Unedig benderfynu gadael yr Undeb Ewropeaidd a sicrhau bod buddiannau Cymru yn cael eu diogelu yn ystod y broses adael, mewn unrhyw berthynas newydd â'r UE ac yn

nhrefniadau gwledydd y DU ar ôl gadael ar gyfer materion perthnasol o ran polisi, cyllid a deddfwriaeth.

2. Cydlynu gweithgarwch ar draws pwyllgorau'r Cynulliad mewn perthynas â phwynt 1 uchod.
3. Cyflawni swyddogaethau'r pwyllgor cyfrifol fel y'u nodir yn Rheolau Sefydlog 21.8 i 21.11.
4. Ystyried unrhyw fater arall, gan gynnwys deddfwriaeth, a gyfeirir ato gan y Pwyllgor Busnes.

Mae rhagor o wybodaeth yn adroddiad y Pwyllgor Busnes ar ddiwygio cylch gwaith y Pwyllgor, sydd wedi'i amgáu gyda'r llythyr hwn.

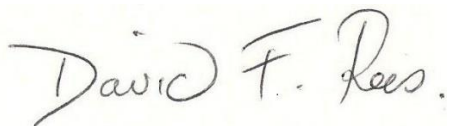
Bydd y Pwyllgor Busnes yn cyflwyno cynnig i ddiwygio cylch gwaith y Pwyllgor Materion Allanol yn ffurfiol er mwyn i'r Cynulliad gytuno arno ddydd Mercher 14 Medi 2016.

Bydd angen i ni arfer dull cydlynol wrth i wahanol bwyllgorau'r Cynulliad graffu ar y materion hyn.

Byddwn yn ddiolchgar pe gallech nodi a yw eich pwyllgor yn bwriadu gwneud unrhyw waith sy'n ymwneud ag ymadawriad y Deyrnas Unedig â'r UE, neu unrhyw agwedd arall ar ein cylch gwaith. Hoffwn hefyd gynnig gwahoddiad agored i chi fynychu unrhyw gyfarfod o'r Pwyllgor Materion Allanol sy'n ymwneud â materion sy'n rhan o gylch gwaith eich pwyllgor chi.

Rwy'n edrych ymlaen at ddatblygu perthynas waith adeiladol â chi wrth i'r gwaith pwysig hwn fynd yn ei flaen.

Yn gywir,

David Rees AC
Cadeirydd

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu'n Saesneg.
We welcome correspondence in Welsh or English.

Adroddiad y Pwyllgor Busnes ar adolygu cylch gwaith y Pwyllgor Materion Allanol a Deddfwriaeth Ychwanegol

Diben y Pwyllgor

Bydd angen i'r Pwyllgor sicrhau bod buddiannau Cymru yn cael eu diogelu mewn trafodaethau a phenderfyniadau ynghylch:

- penderfyniad y DU i adael yr Undeb Ewropeaidd;
- perthynas y DU â'r Undeb Ewropeaidd yn y dyfodol; a'r
- trefniadau o fewn y DU ar ôl gadael yr UE o ran polisiau, cyllid a deddfwriaeth sy'n deillio o'r Undeb Ewropeaidd.

Yn gryno, mae'r gwaith hwn yn ymwneud â thri lle sy'n ddibynnol ar ei gilydd: Caerdydd, Llundain a Brwsel.

Y camau gweithredu

Gellid gweithredu mewn cyfres o gamau graddol, fel a ganlyn:

Deall y goblygiadau – Asesiad cynhwysfawr o'r goblygiadau i Gymru o ran polisi, arian, deddfwriaeth a'r cyfansoddiad. Defnyddio arbenigedd y Comisiwn a'r Llywodraeth, ac arbenigedd o'r sector academiaidd a'r trydydd sector i gyflawni hyn. Gallai gynnull panel arbenigol i gynorthwyo â'r agwedd hon ar ei waith.

Deall y camau ymarferol – Pan fydd maint a manylion y goblygiadau yn ddealladwy, gallai'r Pwyllgor edrych ar yr hyn sydd angen ei wneud i sicrhau bod buddiannau Cymru'n cael eu cynrychioli'n ddigonol ac y gweithredir arnynt yn ystod y trafodaethau i adael yr UE. I wneud hynny, byddai'n craffu ar strategaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer rheoli'r broses hon a byddai hefyd, os oes angen, yn argymhell dulliau amgen.

Deall buddiannau Cymru – Gallai'r Pwyllgor fod â rhan gadarnhaol o ran bod yn llwyfan ar gyfer deialog rhwng y rhanddeiliaid a'r trafodaethau gadael, gan sicrhau y caiff safbwyntiau'r rhanddeiliaid eu clywed, a rhoi gwybod, at ddibenion craffu, am y rhai sy'n ymwneud â'r trafodaethau. Yn ogystal, gall fwydo cynnydd yn ôl wrth i'r trafodaethau fynd rhagddynt a gallai hynny

helpu i sicrhau bod y rhanddeiliaid yn dal i gael eu cynnwys a bod y Cynulliad ar y blaen o ran cynrychioli pobl Cymru.

Dwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif – Gallai'r Pwyllgor ddefnyddio'r wybodaeth a gafodd yng nghyfnodau cynharaf ei waith i graffu ar waith Llywodraeth Cymru a dylanwadu ar y broses adael.

Drwyddi draw, byddai'r sylw ar sicrhau'r canlyniad gorau posibl i bobl Cymru.

Lle bo pwyllgor yn gallu cefnogi Llywodraeth Cymru, gallai'r gymeradwyaeth drawsbleidiol hon gryfhau sefyllfa Cymru. Os bydd pwyllgor yn gwneud beirniadaeth adeiladol, gallai hyn hefyd gryfhau'r posibilrwydd o ganlyniadau cadarnhaol ar gyfer Cymru os bydd Llywodraeth Cymru yn gweithredu arnynt.

Gallai'r gwaith i ddeall y goblygiadau ac i gynnwys rhanddeiliaid ddechrau ar unwaith. Mae'n gyfle i wneud y Cynulliad yn fforwm i drafod materion sy'n benodol i Gymru o ran ymadawiad y DU o'r UE.

Bydd pwyllgorau eraill yn awyddus i archwilio goblygiadau'r trafodaethau ar gyfer polisi domestig. Gallai'r pwyllgor hwn gydlynu'r gwaith hwnnw a defnyddio hynny i ategu ei waith ei hun (yn hytrach na dyblygu). Noda'r Pwyllgor Busnes y bydd Fforwm y Cadeiryddion yn trafod hyn yn ystod tymor yr hydref.

Er mwyn cael y wybodaeth sydd ei hangen ar gyfer y gwaith hwn, bydd angen i'r Pwyllgor (a'r Cadeirydd yn benodol) sicrhau ei fod yn cael ei gynnwys mewn rhwydweithiau rhyngseneddol megis fforwm EC–UK, bod ganddo ddealltwriaeth drylwyr o'r hyn sy'n digwydd ym Mrwsel ac yn Llundain a'i fod mewn sefyllfa i ymateb yn rhwydd a chyflym wrth i bethau ddatblygu.

Gallai'r Pwyllgor Busnes ystyried a ddylai fod yn ofynnol i'r Pwyllgor hwn roi adroddiad i'r Cynulliad yn rheolaidd.

Deddfwriaeth Ychwanegol

Gallai'r Pwyllgor hwn graffu ar deddfwriaeth, mewn unrhyw faes pwnc a gyfeirir ato gan y Pwyllgor Busnes, os nad oes digon o gapasiti i graffu ar y deddfwriaeth honno o fewn strwythur presennol y pwyllgorau.

Byddai hefyd yn rhesymegol i roi'r cyfrifoldebau am deddfwriaeth ddrafft yr Undeb Ewropeaidd i'r Pwyllgor hwn. Ar hyn o bryd mae'n rhan o waith y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol.

Nid oes dim i atal y Pwyllgor Busnes rhag adolygu'r trefniadau hyn yn y dyfodol.

Cylch gwaith diwygiedig a gynigir gan y Pwyllgor Busnes i'r Cynulliad

Mae'r Pwyllgor Busnes yn cynnig y cylch gwaith a ganlyn:

1. Archwilio'r goblygiadau i Gymru oherwydd i'r Deyrnas Unedig adael yr Undeb Ewropeaidd, a sicrhau bod buddiannau Cymru yn cael eu diogelu yn ystod y broses adael, mewn unrhyw berthynas newydd â'r Undeb Ewropeaidd ac yn y trefniadau o fewn y DU ar ôl gadael ar gyfer yr agweddau perthnasol ar bolisi, cyllid a deddfwriaeth.
2. Cydlynu gweithgareddau ar draws pwyllgorau'r Cynulliad mewn perthynas â phwynt 1 uchod.
3. Cyflawni swyddogaethau'r pwyllgor cyfrifol fel y'u nodir yn Rheolau Sefydlog 21.8 i 21.11.
4. Ystyried unrhyw fater arall, gan gynnwys deddfwriaeth, a gyfeirir ato gan y Pwyllgor Busnes.

Bydd angen newid cyfatebol hefyd i gylich gwaith y Pwyllgor Materion Cyfansoddiadol a Deddfwriaethol.

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Yn rhinwedd paragraff(au) vi o Reol Sefydlog 17.42

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Eitem 5

Yn rhinwedd paragraff(au) vi o Reol Sefydlog 17.42

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon